

Savonlinnan kaupungin lausunto Etelä-Savon maakuntaliiton strategisiksi painopisteiksi ja edunvalvonnan kärjiksi vuosille 2024 – 2025.

Etelä-Savon maakuntaliiton tavoitteena on toimia aktiivisesti ja ennakoitavasti maakunnan ja sen kuntien kanssa ja tuottaa ajantasaista tietoa kuntien päätöksenteon tueksi. Edunvalvonnan painopisteiden ajantasaisuuden tarkistamiseksi ja edunvalvonnan asiakirjan päivittämiseksi, maakuntaliitto pyytää kuntia ja kaupunkeja toimittamaan maakuntaliitolle päivitetyn listauksen keskeisimmistä edunvalvonnan tavoitteista ja painopisteistä.

Edunvalvonnan tavoitteet pyydetään ryhmittelemään maakuntaohjelman mukaan seuraavasti:

- Hyvä fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus
- Uudistuvat elinkeinot ja TKI-toiminta
- Hyvinvoivat ihmiset ja hyvä ympäristö
- Muut edunvalvonnan painopisteet ja tavoitteet

Etelä-Savon maakuntaliitto pyytää kuntia ja kaupunkeja toimittamaan vastauksensa 15.11.2023 mennessä Etelä-Savon maakuntaliiton kirjaamoon, kirjaamo@esavo.fi

Savonlinnan kaupungin lausunto:

1. *Hyvä fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus*

1.1 Vt 14 Juva – Savonlinna - Parikkala välin kehittäminen

1.1.1 Esitys: Vt14 Juva – Savonlinna – Parikkala välin investoinnin käynnistäminen. ELY-keskus on jakanut Juva-Savonlinna-Parikkala välin kehittämistoimenpiteet yhteensä 45 eri osaan, näin ollen kehittämisinvestointi on mahdollista aloittaa priorisoidusti myös mittaluokaltaan pienemmissä pistemäisissä erissä.

1.2 Raideliikenteen kehittäminen välillä Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala

1.2.1 *Henkilöliikenteen aloittaminen välillä Kellarpelto – Pieksämäki*

1.2.1.1 Esitys: Käynnistettäisiin tässä vaiheessa valmistelu henkilöliikenteen aloittamiseksi välillä Kellarpelto - Pieksämäki ilman Laitaatsalmen ratasiltaa. Tällöin saataisiin hyötykäyttöön vuonna 2008 peruskorjattu rataväli Pieksämäki - Savonlinna. Vuoden 2011 selvityksen mukaan arvioitu välin matkustajamäärä on noin 55 000 henkeä.

1.2.2 *Ratasiltainvestointi Savonlinnan Laitaatsalmeen raidevälille Savonlinna – Pieksämäki*

1.2.2.1 Esitys: Investointi mahdollistaisi suoran yhteyden Parikkala – Pieksämäki välillä ja toisi tehdyille ratainvestoinneille parhaan mahdollisen hyödyn sekä lisäksi

ympäristöystävällisempää junaliikennettä osana laajempaa ilmastonmuutoksen hillintää. Laitaatsalmen ratasillan kustannusarvioiksi on aiemmin arvioitu noin 15 miljoonaa euroa.

1.2.3 Raidevälin Parikkala - Savonlinna – Pieksämäki sähköistäminen

1.2.3.1 Esitys: Laitaatsalmeen rakennetaan ratasilta, lisäksi Pieksämäki – Savonlinna - Parikkala väli sähköistetään kokonaisuudessaan ja avataan henkilö- ja tavaraliikenteelle.

1.2.4 Ostoliikenteen jatkaminen välillä Savonlinna – Parikkala

1.2.4.1 Esitys: Jatketaan VR:n ja liikenne- ja viestintäministeriön välistä ostoliikennesopimusta myös vuoden 2030 jälkeen. Savonlinnan kaupungin tavoitteena on pitää yhteysvälillä nykyisen tasoinen ostoliikenne, arkipäivisin ajetaan kuusi kiskobussivuoroa molempiin suuntiin ja viikonloppuisin viisi vuoroa. Lisäksi kaupunki tavoittelee toisen junavaunun saamista yhteysvälille jo olemassa olevalla sopimuskaudella.

1.3 Savonlinnan lentoaseman ja lentoliikenteen kehittäminen

1.3.1 Esitys: Savonlinnan ja Helsingin välistä lentoliikennettä ja sen valtion rahoitusta tuetaan liikenne- ja viestintäministeriön toimesta myös vuosina 2025-2028. Savonlinnan kaupunki esittää, että valtio tukisi Helsingin ja Savonlinnan välisiä lentoja samalla tavalla, kun Kemi-Tornion, Kokkola-Pietarsaaren, Kajaanin, Jyväskylän ja Joensuun lentoasemille suuntautuvaa liikennettä ostetaan vuoden 2026 maaliskuuhun asti.

Savonlinnan kaupunki esittää myös, että työ- ja elinkeinoministeriö tukisi 500 000 eurolla vuodessa Savonlinnan kansainvälisiä charter-lentoyhteyksiä ja matkailumarkkinointia läntiseen Eurooppaan esimerkiksi aiemmin Kaakkois-Suomen ja Venäjän väliseen rajayhteistyöhön varatuista kansallisista varoista. Savonlinnan kaupunki tavoittelee charter-yhteyksien kautta kasvua matkailutoimialalleen muuttuneessa toimintaympäristössä.

2 Uudistuvat elinkeinot ja TKI-toiminta

2.1 Korkeakoulutuksen kehittäminen Savonlinnan mallin mukaisesti

2.1.1 Esitys: Integroidaan yliopistoja ja ammattikorkeakouluja toisiinsa Savonlinnan korkeakoulukeskus- ja teknologiapuistomallilla, jossa ammattikorkeakoulun rakenteiden päälle rakennetaan yliopistotasosta koulutusta ja tutkimusta. Toteutetaan kaupungin esittämä Savonlinnan mallin mukainen pilotti Savonlinnassa vuosina 2024-2029. Pilotti rahoitettaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön sekä osallistuvien

toimijoiden yhteistyönä vuosina 2024-2029. Valtioneuvosto osallistuisi pilotin rahoittamiseen kuudella miljoonalla eurolla esimerkiksi Itä-Suomen visiotyön jalkauttamiseen tai hallitusohjelman tki-työn kasvattamiseen varatuista määrärahoista.

2.2 Teknologiaapuisto Nohevan kehittäminen

- 2.2.1 Esitys: Teknologiaapuiston innovatiivisille investointihankkeille kohdennetaan EU-rahoituksen lisäksi suoraa valtion rahoitusta. Kaupunki esittää, että valtio osallistuisi 70%:n investointiavustuksella Business Noheva -investointihankkeen edistämiseen sekä 50%:n investointiavustuksella Kuitulaboratorion laajennusta sekä sähköautomaatiolaboratoriota koskeviin elinkeinoelämälähtöisiin investointihankkeisiin. Lisäksi Itä-Suomen visiotyöhön varatuilla määrärahoilla tuettaisiin teollisen puurakentamisen, biotuotekniikan sekä sähkö- ja automaatioalan professuureja Itä-Suomen elinkeinoelämän kasvun vauhdittamiseksi.

3 *Hyvinvoivat ihmiset ja hyvä ympäristö*

3.1 Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto

- 3.1.1 Esitys: Ympäristöministeriö valmistelee päätöksen Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta. Savonlinnan kaupunki on jättänyt ympäristöministeriölle käsiteltäväksi päivitetyn hakemuksen Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta.

4 *Muut edunvalvonnan painopisteet ja tavoitteet*

4.1 Savonlinnan ja Länsi-Pohjan sairaaloiden asema ja rahoitus turvattava lainsäädännössä

- 4.1.1 Esitys: Hyvinvointialueiden rahoituksesta annettuun lakiin kirjataan yleiskatteelliseen rahoitukseen uutena olosuhdetekijänä pitkät etäisyydet sekä kausiasukkaiden ja matkailijoiden määrä.

Hallitusohjelmassa on linjattu, että hyvinvointialueet rahoittavat sairaaloiden ja päivystysten toiminnan yleiskatteellisesta rahoituksesta ilman erilliskorvauksia. Eduskunnan hyväksymän kirjauksen taustalla on molempien hyvinvointialueiden alueelliset erityispiirteet etäisyyksineen ja väestön palvelutarpeineen, alueiden teollisuustarpeet sekä molempien alueiden huomattava kausiasukkaiden ja matkailijoiden määrä, joita ei huomioida hyvinvointialueiden normaalissa yleiskatteellisessa rahoituksessa.

Vaihtoehtoisesti Valtiovarainministeriö ja Sosiaali- ja terveysministeriö eivät muuta aiemmalla vaalikaudella hyväksyttyä erillisrahoitusta Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueille kahden ympärivuorokautisen

yhteispäivystyksen kustannusten korvaamisesta. Sote-uudistuksen tavoitteena on ollut turvata palvelujen tasapuolinen saatavuus eri puolilla maata. Kokonaisuus on mahdollista valmistella eduskunnan budjettikäsittelyn yhteydessä osana valtion vuoden 2024 budjetin valmistelua. Kemin ja Savonlinnan ympärivuorokautisen yhteispäivystyssairaalan erillismäärärahan tarpeeksi on arvioitu noin 16 miljoonaa euroa vuodessa.

4.2 Savonlinnan seudun kunnille oma työvoimapalvelualue

4.2.1 Esitys: Savonlinnan seudun kunnat Savonlinna, Enonkoski, Sulkava ja Rantasalmi saavat poikkeusluvan kautta oman työvoimapalvelualueen seudun elinvoiman turvaamiseksi. Savonlinnan seudulla on luotu työllisyyden kuntakokeilun myötä toimivat ja tuloksekkaat järjestelmät alueen työvoiman hoitamiseksi sekä alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi.

4.3 Ammatillisen koulutuksen kehittäminen Savonlinnan seutukunnalla

4.3.1 Esitys: Ammatillisen koulutuksen rahoitus turvataan myös aikuisten opiskelijoiden kohdalla. Ammattiopisto Samiedu on seutukunnan suurin koulutusorganisaatio noin 2000 tutkinto-opiskelijallaan. Nuorten, oppivelvollisten osuus Samiedun tutkinto-opiskelijoista on reilut 20% ja loppuosa, reilut 70% opiskelijoista on aikuisempia uuden osaamisen hakijoita.

4.3.2 Esitys: Järjestämisluvat tulee säilyttää alueellisina ja niitä tulee päivittää vähäisellä byrokratialla ja alueen työelämäkumppaneiden arviointeihin perustuen. Samiedu tuntee jäsenkuntansa, yrityskumppaninsa ja heidän tarpeensa. Tätä työtä on syytä arvostaa ja välttää keskitetyn ohjauksen mallia ministeriöiden suunnasta. Järjestämislupia tulee päivittää vähäisellä byrokratialla ja alueen työelämäkumppaneiden arviointeihin perustuen. Samiedu hakee mm. englanninkielisiä tutkintoja järjestämislupaansa.

4.4 Seutukaupunkipolitiikan kehittäminen

4.4.1 Esitys: Tehdään erillinen seutukaupunkiohjelma, johon sisällytetään alla olevia toimenpiteitä. Vaihtoehtoisesti tavoitteita voidaan edistää myös hallitusohjelman mukaisen Itäisen Suomen visiotyön kautta.

4.4.1.1 Finnveran rahoituksen takausosuuden nostaminen 90 prosenttiin.

4.4.1.2 Alueellisen kuljetustuen tukiprosenttien yhdenmukaistaminen koko Itä-Suomen alueella.

4.4.1.3 Puhtaan energian siirtymää toteuttavien aurinko- ja tuulivoimainvestointien mahdollistaminen Itä-Suomeen

4.4.1.4 Suomen akatemian ja Business Finlandin rahoituksesta suunnataan 50 miljoonaa euroa Itä-Suomen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön.

4.5 Valtion toimintojen kehittäminen Savonlinnassa

4.5.1 Velkaneuvontakeskuksen toimintojen vahvistaminen Savonlinnassa

4.5.2 Museoviraston toimintojen alueellistaminen Savonlinnaan

4.5.3 Metsähallituksen toimintojen alueellistaminen Savonlinnaan

Muut huomiot tueksi Etelä-Savon maakuntaliiton valmisteluun:

Savonlinnan kaupunginvaltuusto on 11.9.2023 § 52 puolivälitarkastelun yhteydessä päivittänyt Savonlinnan kaupunkistrategiaa toimintaympäristön muutoksista johtuen. Linkki pöytäkirjaan ja liitteeseen: <https://savonlinna.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2023301-5>